Dosarul nr.2-8030/24
2-24064274-12-2-13062024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

27 noiembrie 2024 mun.Chişinău

Judecătorul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru), Lorina Ciubotaru examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Canja Alexandru în interesele S.R.L. „UJ TAXI" împotriva lui Paniș Marian cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

Prin mandatul nr.2068873 din 11 iunie 2024 și procura nr.1 din 24 februarie 2023 avocatul Alexandru Canja a fost împuternicit de S.R.L. „UJ TAXI" să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată, cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată etc. (f.d.2,5).

La 12 iunie 2024 avocatul Alexandru Canja a depus în interesele S.R.L. „UJ TAXI" cererea de chemare în judecată împotriva lui Paniș Marian cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Alexandru Canja a indicat că la 03 martie 2023 S.R.L.„Uj Taxi" în calitate de locatar și Panis Marian în calitate de locator au încheiat contractul de locațiune nr. 28/23, potrivit căruia ultimul a transmis în chirie autoturismul de mode Renault Megane Scenic, nr. caroseriei *****, anul producerii 2013, nr. de înmatriculare *****, culoarea albă.

Susține că contractul de locațiune a fost încheiat conform pct. 2.1.1 pe un termen de 3 ani de zile din momentul semnării contract, adică până la data de 02 martie 2025, iar conform pct. 2.1.3, Locatorul se obligă, să nu deranjeze folosința liniștită a obiectului contractului de către Locatar (...)".

Menționează că la 01 aprilie 2023 S.R.L.„Uj Taxi" a depistat că pârâtul nu respectă prevederile contractului de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023, fiind întocmit în aceiași zi un proces-verbal, prin care a constat că autoturismul de model Renault Megane Scenic cu nr. de înmatriculare ***** a fost folosit în interes personal de Panis Marian, nu a respectat graficul de ieșire la linie și tabelul de pontaj. De asemenea a fost întocmit un proces-verbal de predare-primire unilateral, prin care a constatat dispariția autoturismului preluat în locațiune și starea acestuia.

Remarcă că tot la 01 aprilie 2023 S.R.L.„Uj Taxi" a întocmit un acord de reziliere unilaterală a contractului de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023 pe motiv că pârâtul a încălcat prevederile contractuale și anume pct. 6.5 "în cazul rezilierii contractului locatorul se obligă să achite suma în mărime de 13 000 lei, dacă a activat mai puțin de 168 zile, inclusiv". Mai exact locatorul/pârâtul urma să efectueze conform pct. 6.5 achitarea sumei în mărime de 13 000 lei,

deoarece a încălcat termenul de locațiune de 168 de zile, care urma să se afle în locațiune la Locatar/reclamant.

Afirmă că S.R.L. „UJ TAXI” fiind de bună-credință și observând că pârâtul nu manifestă nici un interes cu privire la modul de executare a obligațiilor, reclamanta a înaintat cerere prealabilă cu privire la plata sumei datorate, însă cererea a fost returnată cu mențiunea „nereclamat”.

Reține că dat fiind faptul, că reclamanta este în imposibilitate să soluționeze pe cale extrajudiciară litigiul, este nevoită să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată si să suporte cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuieli de asistentă juridică.

Mai invocă, că pârâtul din 16 iunie 2023 este în întârziere de plată a sumei de 13 000 lei potrivit pct. 6.5 din contract și conform calculului efectuat, dobânda de întârziere constituie suma de 629,863 lei.

În susținerea poziției sale, reprezentantul S.R.L. „UJ TAXI”, avocatul Canja Alexandru a invocat prevederile art.10, art. 774 alin. (1), art. 858 alin. (2), art. 874 alin. (1), art. 874 alin. (1),art. 1251, 1252, 1254 alin. (1), art. 1264 alin. (1), art.1268 Codul civil.

Astfel, avocatul Alexandru Canja solicită încasarea de la Paniș Marian a sumei în mărime de 13 000 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 629,86 lei și cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 795,20 lei și taxa de timbru în mărime de 200 lei. (f.d.6-8).

În conformitate cu art. 276^2 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În conformitate cu art. 276^3 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum și copii

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 17 iunie 2024 s-a primit în procedura de examinare ca cerere cu valoare redusă cererea de chemare în judecată și s-a acordat pârâtului Paniș Marian termen de 30 zile pentru depunerea referinței (f.d. 22).

Potrivit art. 276^4 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Pârâtul Paniș Marian nu s-a prezentat la Oficiul Poștal să recepționeze cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate expediate la adresa de domiciliu înregistrată în buletinul de identitate, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8011744485AS (f. d. 16, 25), iar alte date de contact lipsesc, fiind astfel întreprinse toate măsurile de comunicare a actelor, în termenul de 30 de zile acordat nu a fost depusă referință și judecătorul a soluționat cauza în baza materialelor anexate la dosar în conformitate cu art. 276^4 alin. (2) Codul de procedură civilă.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând în procedură scrisă cererea de chemare în judecată și materialele dosarului în raport cu prevederile legale, instanța de judecată consideră necesar de a respinge acțiunea din următoarele motive.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Iar, art. 276^4 Codul de procedură civilă stabilește că instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod.

Din materialele dosarului rezultă că la 03 martie 2023 S.R.L. „UJ TAXI” în calitate de locatar a încheiat cu Paniș Marian în calitate de locator contractul de locațiune nr. 28/23, obiectul căruia îl constituie închirierea autoturismului de model Renault Megane Scenic cu numărul caroseriei *****, anul producerii 2013, nr. de înregistrare *****, culoarea albă, pentru transport auto de călători în regim de taxi, conform graficului de ieșire la linie și tabelului de pontaj, pe un termen de 3 ani. (f. d. 11-12).

Potrivit actului de predare-primire din 03 martie 2023 Paniș Marian a transmis, iar S.R.L. „UJ TAXI” a primit în posesie și folosință autoturismul de model Renault Megane Scenic, numărul de înmatriculare *****. (f.d.13)

Potrivit procesului-verbal de predare-primire din 01 aprilie 2023, comisia formată din reprezentanții S.R.L. „UJ TAXI” au constatat că locatorul autoturismului de model Renault Megane Scenic, numărul de înmatriculare ***** a folosit automobilul în interes personal, nu a respectat graficul de ieșire la linie și tabelul de pontaj și/sau a dispărut. La momentul plecării/dispariției automobilele nu au careva defecțiuni tehnice, erau în stare bună. (f.d.18)

În baza acordului unilateral din 01 aprilie 2023, S.R.L. „UJ TAXI” în persoana administratorului Uja Ruslan a decis rezilierea contractului de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023 (f.d.19).

Ulterior, S.R.L. „UJ TAXI”, prin cererea prealabilă expediată în adresa lui Paniș Marian a solicitat achitarea sumei de 13 000 lei în termen de 5 zile lucrătoare, din ziua neîndeplinirii contractului sau a recepționării cererii, însă avizul de recepție DS8004644112AS a fost restituit cu mențiunea „nereclamat”. (f.d.20-21)

Conform art. 9 alin. (1) și 2 lit.a) Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Conform art. 10 alin. (1) Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în

acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Conform art. 774 Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face

Totodată, conform art. 775 Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Conform art. 858 alin. (1) și (2) Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 1251 Codul civil, prin contractul de locaţiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părţi (locatar) un bun determinat individual în folosinţă temporară sau în folosinţă şi posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.

Prin contractul de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023 Paniș Marian a transmis în folosinţă temporară S.R.L. „UJ TAXI” autovehiculul de model Renault Megane Scenic cu numărul de înmatriculare *****.

La 01 aprilie 2023 S.R.L. „UJ TAXI” a constatat prin procesul-verbal de predare-primire, că locatorul Paniș Marian a folosit în interes personal autovehiculul de model Renault Megane Scenic, numărul de înmatriculare *****, nu a respectat graficul de ieșire la linie și tabelul de pontaj și/sau a dispărut, iar în aceiași zi a rezoluționat unilateral contractul de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023.

Ca urmare a rezoluționării unilaterală a contractului de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023, S.R.L. „UJ TAXI” solicită în temeiul pct. 6.5 din acest contract încasarea de la Paniș Marian a sumei de 13 000 lei și dobânzii de întârziere.

Astfel, conform art. 901 alin. (1) lit.d) și e) și (5) Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa să recurgă la rezoluțiunea contractului, să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare.

Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației.

Conform art.917 alin.(1) și (2) Codul civil, creditorul are dreptul la rezoluţiune în caz de neexecutare a obligaţiei contractuale dacă i-a acordat debitorului, prin notificare, un termen suplimentar rezonabil pentru executare, iar debitorul nu a executat în acest termen.

Dacă termenul acordat este nerezonabil de scurt sau nu s-a fixat niciun termen, creditorul poate rezolvi doar după expirarea unui termen rezonabil din data cînd notificarea produce efecte.

Conform art. 921 alin. (1) Codul civil, dreptul la rezoluțiune se exercită de către partea îndreptățită prin declarație scrisă notificată celeilalte părți contractante.

Iar art. 934 alin.(1) – (4) Codul civil stabilește că creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligaţiei, cu excepţia cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată.

Despăgubirile trebuie să acopere doar prejudiciul suferit de creditor care este consecinţa directă şi necesară a neexecutării.

Prejudiciul reparat prin despăgubiri cuprinde şi prejudiciul viitor care, în mod rezonabil, s-ar fi produs.

Prejudiciul cuprinde prejudiciul patrimonial şi nepatrimonial (moral).

Reieșind din prevederile normelor de drept citate supra, în raport cu circumstanțele stabilite, instanța de judecată reține că în cazul neexecutării obligaţiei contractuale, debitorul se eliberează de executarea obligaţiei în natură, fiind ţinut să repare prejudiciul astfel cauzat. Neexecutarea există atunci, când locatorul nu a predat în folosință temporară locatarului bunul sau preluarea bunului ce formează obiectul contractului înainte de expirarea termenului stabilit de părți, altfel spus părţile rămân în situaţia preexistentă contractului. Ca urmare a rezoluţiunii, creditorul are dreptul la plata despăgubirilor.

Conform art.936 alin.(1) și (2) Codul civil, despăgubirile pentru prejudiciul patrimonial cauzat prin neexecutarea obligaţiei reprezintă suma de bani care va pune creditorul, pe cît este posibil, în situaţia în care s-ar fi aflat dacă obligaţia s-ar fi executat în mod corespunzător. Aceste despăgubiri acoperă dauna suferită real (inclusiv cheltuielile suportate şi reducerea valorii bunului) şi profitul ratat de creditor.

Creditorului îi revine sarcina de a demonstra mărimea prejudiciului pentru care cere despăgubiri.

Potrivit pct. 6.4 din contractul de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023, locatarul poate rezilia unilateral contractul, dacă locatorul încalcă obligațiile stabilite în prezentul contract și dacă din cauza unui impediment care justifică neexecutarea, locatorul nu este în stare să execute măcar una din obligațiile sale, pe parcursul a 30 zile calendaristice din momentul în care a aflat sau trebuia să afle despre apariția unui astfel de impediment.

Potrivit pct. 6.4.1 și 6.4.2 din contract, în cazul în care locatarul a depistat că locatorul nu respectă condițiile contractului de locațiune si automobilul dat în locațiune este preluat de către locator cu încălcarea termenilor de activitate menționate la pct. 6.5, locatarul este în drept să rezilieze unilateral contractul de locațiune fără preavizarea locatorului.

Locatorul este în drept să solicite rezilierea contractului de locațiune doar cu respectarea termenului de dare în locațiune de către Locatar și anume 3 ani.

Punctul 6.5. al aceluiași contract prevede că în cazul rezilierii contractului, locatorul își asumă obligația față de locatar să efectueze în termen de 5 zile lucrătoare din ziua neîndeplinirii contractului sau a recepționării cererii prealabile de achitarea sumei de 13 000 lei, în cazul în care automobilul a fost dat în locațiune mai puțin de 168 zile, inclusiv. Totodată, va achita 6 500 lei dacă a activat pe o perioadă de la 169-328 zile și în cazul în care a fost dat în locațiune pe un termen de la 328-879 zile, locatarul va achita suma de 2 000 lei. Suma achitată locator va fi confirmată printr-un act fiscal.

Rezilierea prezentului contract la inițiativa Locatarului sau a Locatorului se va realiza conform pct.6.2, 6.3, 6.4 și 6.4(1) după situație.

De asemenea pct. 6.6. din contract prevede că în urma rezilierii contractului, în cazul în care locatarul depistează că locatorul nu a respectat condițiile prevăzute la pct. 2.1.1, ultimului îi va fi înaintată pretenție/cerere prealabilă privind obligația de achitare a sumei pe cale amiabilă/extrajudiciară, respectiv în mărime de 13 000 lei dacă termenul locațiunii a durat doar 168 de zile, suma de 6 500 lei dacă termenul locațiunii a durat doar 169 zile-328 zile și respectiv suma de 2 000 lei dacă termenul de locațiune a durat de la 329-879 zile. La expirarea termenului de 880 zile de activitate locatorul este scutit de plata sumelor indicate în punctul 6.5.

În acest context, instanța de judecată relevă că analizând conținutul contractului de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023 încheiat între S.R.L. „UJ TAXI” și Paniș Marian, care este un contract sinalagmatic ce denotă faptul că odată încheiat acesta dă naștere la obligații reciproce și interdependente pentru ambele părți contractante, fiecare obligație a uneia din părți

avîndu-și cauza juridică în obligația juridică a celeilalte părți, însă în speță, se constată că acest contract este elaborat anticipat de către reclamantă, cu clauze standarde și care nu au fost negociate individual.

Conform art. 1069 alin. (1)-(3) din Codul civil, clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu.

Dacă una dintre părți propune celeilalte părți să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse.

Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual.

Conform art.1073 Codul civil, într-un contract dintre profesionişti, clauza propusă de către o parte care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este prevăzută la art.1077 şi deviază considerabil, contrar bunei-credinţe, de la bunele practici comerciale.

Articolul 1077 alin.(1) și (2) Codul civil prevede că sunt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect:

1) excluderea sau limitarea răspunderii prevăzute de lege a profesionistului în cazul decesului consumatorului sau al vătămării lui corporale ca urmare a acţiunii sau a inacţiunii profesionistului ori a persoanelor care acţionează în numele acestuia;

2) excluderea sau limitarea drepturilor prevăzute de lege ale consumatorului faţă de profesionist sau faţă de o altă parte, în cazul neîndeplinirii totale sau parţiale ori al îndeplinirii necorespunzătoare a oricăreia dintre obligaţiile contractuale ale profesionistului, inclusiv prin:

a) obligarea consumatorului să îşi îndeplinească toate obligaţiile, chiar în cazul în care profesionistul nu îşi respectă obligaţiile corelative;

b) excluderea sau limitarea dreptului consumatorului de a intenta acţiune în instanţă de judecată;

c) obligarea consumatorului să demonstreze un anumit fapt dacă, conform legii, această sarcină îi revine profesionistului;

d) excluderea sau limitarea dreptului consumatorului de a compensa o datorie faţă de profesionist cu o creanţă pe care consumatorul o poate avea faţă de acesta;

3) obligarea consumatorului de a respecta clauze cu care acesta nu a avut posibilitatea reală să se familiarizeze înainte de încheierea contractului;

4) *faptul că contractul generează obligaţii în sarcina consumatorului, dar:*

a) nu generează obligaţii în sarcina profesionistului; sau

b) obligaţiile profesionistului sînt supuse unei condiţii a cărei îndeplinire depinde doar de voinţa acestuia din urmă;

5) *acordarea permisiunii profesionistului de a reţine sumele plătite de consumator, în cazul în care acesta din urmă decide să nu încheie contractul sau să nu îl execute, fără a se prevedea dreptul consumatorului de a primi o compensaţie în sumă cel puţin echivalentă de la profesionist, dacă acesta este partea care recurge la rezoluţiune;*

6) solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor contractuale;

7) *acordarea dreptului profesionistului la rezoluţiune la discreţia sa, în timp ce consumatorului nu i se acordă aceeaşi posibilitate, sau acordarea permisiunii profesionistului de a reţine sumele plătite pentru bunurile, lucrările sau servicii care nu au fost încă furnizate de către acesta, în cazul în care profesionistul este cel care recurge la rezoluţiune;*

8) *acordarea posibilităţii profesionistului de a recurge la rezoluţiunea contractului cu durată nedeterminată fără un preaviz în termen rezonabil în formă scrisă, cu excepţia cazurilor în care există motive întemeiate de a face acest lucru;*

9) prelungirea de plin drept a unui contract cu durată determinată, în cazul în care consumatorul nu şi-a exprimat intenţia de a-l prelungi sau nu, atunci cînd termenul stabilit pentru ca consumatorul să îşi exprime intenţia de a prelungi contractul este excesiv de devreme;

10) acordarea dreptului profesionistului de a modifica unilateral clauzele fără a avea un motiv întemeiat care să fie precizat în contract;

11) acordarea dreptului profesionistului de a modifica unilateral, fără a avea un motiv întemeiat care să fie precizat în contract sau prin referinţă la dispoziţiile actelor normative în domeniu, orice caracteristici ale bunului, lucrării sau ale serviciului care urmează să fie furnizat sau oricare alte condiţii ale furnizării;

12) prevederea ca preţul bunurilor să fie stabilit în momentul livrării sau acordarea de posibilităţi profesionistului să mărească preţul acestora fără să îi acorde consumatorului dreptul corespunzător la rezoluţiune, în cazul în care preţul final este nejustificat de mărit sau disproporţionat în raport cu preţul convenit la încheierea contractului, ţinîndu-se cont de circumstanţele obiective care au determinat profesionistul să modifice preţul;

13) acordarea dreptului profesionistului de a stabili dacă bunurile, lucrările sau serviciile furnizate sînt conforme cu contractul sau acordarea acestuia a dreptului exclusiv de a interpreta orice clauză din contract;

14) limitarea obligaţiei profesionistului de a respecta angajamentele asumate de către intermediarii ori de către reprezentanţii acestuia sau asumarea angajamentelor de către acesta, cu condiţia respectării unei anumite formalităţi neprevăzute în mod expres de lege;

15) acordarea posibilităţii profesionistului de a-şi transfera drepturile şi obligaţiile în temeiul contractului, fără acordul consumatorului, cu excepţia cazului în care acestea sînt transferate unei entităţi controlate de profesionist sau ca urmare a unei fuziuni ori a unei alte reorganizări, iar un astfel de transfer nu este de natură să afecteze în mod negativ dreptul consumatorului;

16) obligarea consumatorului de a soluţiona orice litigiu exclusiv prin arbitraj, care nu este cerut de lege, sau restricţionarea în mod nejustificat a dovezilor aflate la dispoziţia consumatorului.

(2) Dispoziţiile alin.(1) pct.8), 10) şi 12) se aplică după cum urmează:

1) pct.8) nu aduce atingere clauzelor prin care furnizorul de servicii financiare îşi rezervă dreptul de a recurge la rezoluţiunea unui contract cu termen nedeterminat, fără preaviz, în cazul în care există un motiv justificat, cu condiţia ca furnizorul să aibă obligaţia de a informa de îndată cealaltă parte contractantă sau celelalte părţi contractante în această privinţă;

2) pct.10) nu aduce atingere clauzelor în al căror temei:

a) furnizorul de servicii financiare îşi rezervă dreptul de a modifica rata dobînzii plătibile de către consumator ori datorate acestuia din urmă sau valoarea unor alte taxe pentru servicii financiare, fără preaviz, în cazul în care există un motiv întemeiat, cu condiţia ca furnizorul să aibă obligaţia de a informa de îndată cealaltă parte contractantă sau celelalte părţi contractante în această privinţă şi ca acestea din urmă să aibă libertatea de a recurge, imediat în acest temei, la rezoluţiunea sau, după caz, la restituirea anticipată a sumelor datorate furnizorului, fără vreun cost suplimentar pentru consumator. Prezenta dispoziţie nu afectează dispoziţiile legale mai stringente în raport cu contractele de credit încheiate cu consumatorii;

b) profesionistul îşi rezervă dreptul de a modifica unilateral clauzele unui contract cu durată nedeterminată cu condiţia ca acesta să aibă obligaţia de a-l informa pe consumator cu un preaviz în termen rezonabil şi consumatorul să aibă libertatea de a recurge la rezoluţiune;

3) pct.8), 10) şi 12) nu se aplică:

a) operaţiunilor cu valori mobiliare, instrumente financiare şi alte bunuri, lucrări sau servicii în cazul în care preţul este legat de fluctuaţiile cotaţiei bursiere sau ale indicelui bursier ori ale unei rate de pe piaţa financiară pe care profesionistul nu le poate controla;

b) contractelor de cumpărare sau vînzare a valutei străine, a cecurilor de călătorie sau a ordinelor de plată internaţionale emise în valută străină;

4) pct.12) nu aduce atingere clauzelor de indexare a preţurilor în cazul în care aceste clauze sînt conforme cu legea, cu condiţia ca metoda în conformitate cu care variază preţurile să fie descrisă în mod explicit.

(3) În scopul aplicării dispoziţiilor art.1073 şi 1074, dispoziţiile alin.(1) şi (2) ale prezentului articol se vor citi cu adaptările necesare, astfel încît:

a) trimiterile la profesionist se vor considera trimiteri la partea care a propus clauzele; iar

b) trimiterile la consumator se vor considera trimiteri la partea căreia i s-au propus clauzele.

Conform art.1076 alin.(1)-(4) Codul civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută.

Această nulitate de protecţie operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă.

În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanţa de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu.

Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menţinut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămân valabile.

Subsidiar, se reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a indicat că potrivit Directivei 93/13/CEE din 05 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele cu consumatorii, instanța națională să poată verifica, din oficiu, dacă o clauză a contractului dedus judecății are caracter abuziv.

În această ordine de idei, instanța de judecată constată că S.R.L. „UJ TAXI” la încheierea contractului de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023, a inclus cu bună-știință clauzele 6.4-6.4.2, 6.5. și 6.6. în care stabilește modul de rezoluțiune a contractului, evaluează cuantumul despăgubirii ca urmare a declarării rezoluțiunii unilaterale și modul de achitare a acesteia, însă aceste prevederi creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților ce decurg din contract și acestea se apreciază ca fiind în detrimentul pârâtului.

La caz, acordarea dreptului S.R.L. „UJ TAXI” la rezoluţiunea contractului de locațiune la discreţia sa, în lipsa unei notificări, deși art.917 și 921 Codul civil imperativ stabilește modul de exercitare a declarației de rezoluțiune, în timp ce pârâtului nu i se acordă aceeaşi posibilitate, clauzele enunțate generează obligații doar în sarcina lui Marian Paniș.

Punctul 6.4.2 din contractul de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023 condiționează dreptul locatorului Paniș Marian să solicite rezilierea contractului doar cu respectarea termenului de dare în locațiune de 3 ani, atunci când contractul de drept încetează ca urmare a expirării termenului și decade dreptul acestuia la rezoluțiune.

Mai mult, S.R.L. „UJ TAXI” nu a prezentat nicio probă ce ar demonstra că clauzele 6.4-6.4.2, 6.5. și 6.6. din contractul de locațiune au fost negociate individual și Paniș Marian a putut influența conținutul acestora, iar cuantumul despăgubirii cauzat ca urmare a rezoluțiunii unilaterale a actului juridic a fost determinat de comun acord.

Așadar, ținând cont că contractul de locațiune nr. 28/23 din 03 martie 2023 care formează obiectul litigiului, constituie un contract de adeziune, în care clauzele au fost formulate în prealabil de către S.R.L. „UJ TAXI”, iar Paniș Marian nu a avut posibilitatea de a influența conținutul lor, fiind pus în situația de a accepta încheierea contractului în condițiile impuse ori de a renunța la încheierea lui, instanța de judecată constată că clauzele 6.4-6.4.2, 6.5. și 6.6. sunt abuzive și lovite de nulitate absolută.

Prin urmare, pretenția S.R.L. „UJ TAXI” cu privire la încasarea de la Paniș Marian a sumei de 13 000 lei cu titlu de prejudiciu cauzat ca urmare a încălcării pct.6.5 din contractul de locațiune din 03 martie 2023 este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

De asemenea, urmează a fi respinsă și pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 629,86 lei având în vedere că este o cerință subsecventă.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

Dat fiind că acţiunea S.R.L. „UJ TAXI” este respinsă, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge și capătul de cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 94, art. 238-241, 243, 276^2-276^4 Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Canja Alexandru în interesele S.R.L. „UJ TAXI” împotriva lui Paniș Marian cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Judecător **Lorina Ciubotaru**